

แนวทางการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ เทศบาลตำบลอนศิลา อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

Guidelines for the Administration on the Standard of Building, Environment and Safety of Ban Chaiyapreuk Child Development Center under Don Si RaSub- District Municipality in Wieng Chai District, Chiang Rai Province

นางประภัสสร อารินทร์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.ไพโรจน์ รัตนวงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ดร.สมเกียรติ คุ้มแก้ว

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

บทคัดย่อ

การศึกษาแนวทางการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ เทศบาลตำบลอนศิลา อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ เพื่อหาสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ และเพื่อหาแนวทางการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ รองนายกเทศมนตรี นักวิชาการศึกษา หัวหน้าสถานศึกษา ครูผู้ดูแลเด็ก คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ปกครองเด็ก รวมทั้งสิ้น 31 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตเทศบาลตำบลอนศิลา และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ จากการศึกษาข้อมูลจากแบบรายงานข้อมูลเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประจำปี 2556 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ พบว่า ในตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับ ต้องปรับปรุง และจากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ จากการสอบถามผู้นำชุมชนและผู้ปกครองเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ พบว่า สภาพการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พบว่า ในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้

2. ผลการศึกษาสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ผลปรากฏว่า สาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกิดจากสาเหตุหลายประการได้แก่ สาเหตุด้านประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะด้านประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ และด้านประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการจัดให้มีมาตรการด้านความปลอดภัย และป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก

3. ผลการศึกษาหาแนวทางการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ ในตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา ผลปรากฏดังนี้

ด้านการวางแผนการดำเนินงาน ควรกำหนดการวางแผนกำหนดโครงสร้างอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยตามความพร้อมและทรัพยากรของแต่ละท้องถิ่น ควรจัดทำเอกสารด้านการวางแผนไว้ให้ชัดเจน วางแผนกำหนดพื้นที่บริเวณห้องครัว ห้องกิจกรรม ห้องนอน ห้องปฐมพยาบาล ห้องน้ำ ห้องส้วม มีอ่างล้างมือและที่แปรงฟัน

ด้านการปฏิบัติตามแผน ควรดำเนินการตามแผนกำหนดโครงสร้างอาคารสถานที่ จำนวน/เขตที่ตั้ง/ความเหมาะสม สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามแผนกำหนดมีการประชุมคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้เกี่ยวข้องซักซ้อมและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบติดตาม และควรมีการดำเนินการประชาสัมพันธ์และดำเนินการของงบประมาณสนับสนุนจากผู้มีจิตศรัทธาบริจาคจัดสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านการตรวจสอบ ควรมีการนิเทศติดตาม ตรวจสอบผลของการวางแผนการดำเนินงานให้เป็นไปตามการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานไว้ให้ชัดเจนให้ทุกฝ่ายได้รับทราบเพื่อส่งผลต่อการปฏิบัติงานได้ตามเกณฑ์ที่วางไว้

ด้านการแก้ไขและการปรับปรุง ควรมีการนำผลจากรายงานการปฏิบัติงานและการเจอด้วยการปฏิบัติจริงมาวิเคราะห์และเรียงลำดับความสำคัญของมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หาแนวทางแก้ไข ปรับปรุง เพื่อที่จะนำไปวางแผนการดำเนินการต่อไปอย่างเป็นรูปธรรมตามขอบข่ายของมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ โดยระบุวิธีการปรับปรุงให้ชัดเจนและควรการจัดประชุมเพื่อปรึกษาร่วมพิจารณาหาแนวทาง และหาวิธีแก้ไขที่เหมาะสมทำการประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสาร

Abstract

The purposes of this research were to study the conditions of administration on the building, environment and safety standard of Ban Chaiyapreuk child development center under Don Si La Sub-district Municipality in Wieng Chai district, Chiang Rai province, to examine the causes and factors affecting the administration on the building, environment and safety standard of Ban Chaiyapreuk child development center, and to investigate the guidelines for administration on the building, environment and safety standard of Ban Chaiyapreuk child development center. The population of study comprised 31 deputy mayors, academic officers, school administrators, teachers, and child carers. The research instrument was a questionnaire. The data was collected at the child development center in Don Si La Sub-district and then systematically analyzed by using percentage and standard deviation. The focus group was analyzed by using content analysis.

The results of the study found that:

1. The overall conditions of administration on the building, environment and safety standard of Ban Chaiyapreuk child development center from the study on Rapid External Assessment: REA in the academic year 2013 appeared that in the seventh indicator, the efficiency of the administration and school development, in general, the quality was in the need of improvement level and from the analysis of the interview data from the community leaders and child carers revealed that overall conditions of administration on the building, environment and safety standard's quality was at the fair level.

2. Causes and factors affecting administration on the building, environment and safety standard of BanChaiyapreuk child development center appeared that there were many causes including the efficiency of the school in making its inside and outside environment to support the learning, safety and sanitary, and the efficiency of the school in providing the safety measures to prevent children from harms.

3. The guidelines for administration on the building, environment and safety standard of Ban Chaiyapreuk child development center, in the seventh indicator, the efficiency of the administration and school development revealed that:

In the planning stage (Plan), the plan on the structure of building, environment, and safety based on the readiness and resources of each local area should be determined. The planning documents should be made clearly. The plan for the areas of kitchen, activity room, bedroom, nursing room, bathroom, toilet, with sink and place for tooth brushing should be clearly designed.

In the implementation stage (Do), the plan on the structure of building, number, location, appropriateness, environment and safety should be implemented. The operational committee should be appointed and the meeting of the child development center committee and relevant people should be held to prepare and assign the clear responsibility. Moreover, the implementation on the public relation and the request of budget support from donators to build the child development center should be undertaken.

In the evaluation stage (Check), the monitoring and evaluation on the results of the plan should be implemented clearly based on the criteria for every section to know which would affect the operation according to the criteria.

In the improvement stage (Action), the results from the report and the experience from the practice should be analyzed and ranked the importance based on the criteria of the building, environment, and safety standard. The guidelines for improvement should be investigated in order to plan the future implementation based on the standard of the building with clearly defined approaches. Moreover, the meeting should also be held for reviewing the appropriate guidelines, solution, and the public relation methods.

บทนำ

การให้การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 จะมีความยืดหยุ่น สร้างสรรค์ ทำหาย และซับซ้อน เป็นการศึกษาที่จะทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างเต็มไปดด้วยสิ่งทำหาย และปัญหา รวมทั้งโอกาสและสิ่งที่เป็นไปได้ใหม่ๆ ที่น่าตื่นเต้น โรงเรียนในศตวรรษที่ 21 จะเป็นโรงเรียนที่มีหลักสูตรแบบยึดโครงการเป็นฐาน (Project -Based Curriculum) เป็นหลักสูตรที่ให้นักเรียนเกี่ยวข้องกับปัญหาในโลกที่เป็นจริง เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมนุษย์ และคำถามเกี่ยวกับอนาคตเชิงวัฒนธรรม สังคม และสภาพภาพของโรงเรียนจะเปลี่ยนจากการเป็นสิ่งก่อสร้างเป็นภาพของการเป็นศูนย์รวมประสาท (Nerve Centers) ที่ไม่จำกัดอยู่แต่ในห้องเรียน แต่จะเชื่อมโยงครู นักเรียนและชุมชน เข้าสู่ศูนย์กลางความรู้ทั่วโลก ครูเองจะเปลี่ยนจากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือให้นักเรียนสามารถเปลี่ยนสารสนเทศเป็นความรู้ และนำความรู้เป็นเครื่องมือสู่การปฏิบัติและให้เป็นประโยชน์ เป็นการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้ และต้องมีการสร้างวัฒนธรรมการสืบค้น (Create a Culture of Inquiry) เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเด็กของเราสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นี้ เราจะทิ้งการศึกษาในรูปแบบเดิมออกไป เรา

จะแนะนำการปฏิวัติการศึกษาซึ่งจะช่วยให้นักเรียนของเราแสดงความสามารถที่แท้จริงของตนเองออกมา

ดังนั้น การให้การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ต้องเปลี่ยนแปลงทัศนะ (Perspectives) จากกระบวนทัศน์แบบดั้งเดิม (Tradition Paradigm) ไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ (New Paradigm) ที่ให้โลกของนักเรียนและโลกความเป็นจริงเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่ไปไกลกว่าการได้รับความรู้แบบง่าย ๆ ไปสู่การเน้นพัฒนาทักษะและทัศนคติ - ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะองค์การ ทัศนคติเชิงบวก ความเคารพตนเอง นวัตกรรม ความสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร ทักษะและค่านิยมทางเทคโนโลยี ความเชื่อมั่นตนเอง ความยืดหยุ่น การจงใจตนเอง และความตระหนักในสภาพแวดล้อม และเหนืออื่นใด คือ ความสามารถใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ (The Ability to Handle Knowledge Effectively in order to use it Creatively) ถือเป็นทักษะที่สำคัญจำเป็นสำหรับการเป็นนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ถือเป็นสิ่งที่ทำหายในการที่จะพัฒนาเรียนเพื่ออนาคต ให้นักเรียนมีทักษะ ทัศนคติ ค่านิยม และบุคลิกภาพส่วนบุคคล เพื่อเผชิญกับอนาคตด้วยภาพในทางบวก (Optimism) ที่มีทั้งความสำเร็จและมีความสุข ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) (วิจารณ์ พานิช, 2556 : 16-21)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 เป็นหลักสูตรแกนกลางที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศใช้ เมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2546 โดยสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งได้กำหนดสาระสำคัญในหลักสูตรไว้ดังนี้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กำหนดปรัชญาการศึกษาไว้ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ และธรรมชาติของเด็ก ซึ่งพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิด ถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กปฐมวัยทุกประเภท ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูควบคู่กับการให้การศึกษา พัฒนาเด็กโดยเน้นการเล่นบนพื้นฐานของหลักการจัดกิจกรรม จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้อิ่มอาหาร ต่อการดำรงชีวิตตลอดจนผลงานร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และสถานศึกษา สำหรับขอบข่ายของหลักสูตรกำหนดเป็น 2 ช่วง คือ สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี และสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี ซึ่งกำหนดให้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 12 ประการโดยครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2546 : 1-2) ในการศึกษา ระดับปฐมวัย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 5) ได้กำหนดปรัชญาการศึกษาไว้ดังนี้ การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐาน คุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคมพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขหรือแก้ปัญหาทางการศึกษา และถือได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 4 มาตรา 24 ข้อ 5 และ ข้อ 6 ได้ระบุว่า ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ที่อำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542 : 12) นอกจากนี้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 25 ได้กล่าวว่า รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่าง

พอเพียงและมีประสิทธิภาพ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานที่ดูแลและให้การศึกษาเด็ก อายุระหว่าง 3 - 5 ปี มีฐานะเทียบเท่าสถานศึกษาเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของส่วนราชการต่างๆ ที่ถ่ายโอนให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ศูนย์อบรม เด็กก่อนเกณฑ์ในวัด/มัสยิด กรมการศาสนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (เด็ก 3 ขวบ) รับถ่ายโอนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ฯลฯ ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะหน่วยงานซึ่งมีภารกิจหน้าที่รับผิดชอบด้านการ พัฒนาเด็ก ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดก็ตาม ทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล หรือเมืองพัทยา ก็ดี ล้วนแต่มีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งสิ้น ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดตั้ง และดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พร้อมทั้งรับถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งเดิมอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของส่วนราชการต่างๆ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกๆ ด้าน เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ และได้มาตรฐานซึ่งมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดไว้ได้แก่ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) สิ่งแวดล้อม และ3) ด้านความปลอดภัย

จากแบบรายงานข้อมูลเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Rapid External Assessment: REA) ประจำปี 2556 ตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา พบว่า น้ำหนัก 15 คะแนน คะแนนที่ได้ 8.00 ในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ใน ระดับต้องปรับปรุง ซึ่งประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา เป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย เนื่องจากการเรียนรู้ของมนุษย์มีผลสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมเกิดขึ้นจากกระบวนการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัวโดยผู้เรียนจะต้องเป็นผู้กระทำให้เกิดขึ้นด้วยตนเอง และการเรียนรู้จะเป็นไปได้ดี ผู้เรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าได้เคลื่อนไหว มีโอกาสคิดริเริ่มตามความต้องการและความสนใจของตนเอง รวมทั้งอยู่ในบรรยากาศที่

เป็นอิสระ อบอุ่นและปลอดภัย ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก (บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2553 : 236) ซึ่งสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า การบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยศึกษาจาก สภาพ สาเหตุการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และหาแนวทางในการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ เทศบาลตำบลดอนศิลา อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย โดยใช้การบริหารคุณภาพ ตามวงจรเดมมิง (Deming Cycle : PDCA) ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

ดังนั้นจึงควรเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่จะต้องร่วมกันหาแนวทางพัฒนากระบวนการ การบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้สูงขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐาน การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ เทศบาลตำบลดอนศิลา อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อหาสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ เทศบาลตำบลดอนศิลา อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อหาแนวทางการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ เทศบาลตำบลดอนศิลา อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

ประโยชน์ของการวิจัย

ด้านความรู้

ได้รู้สภาพการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย สาเหตุและแนวทางในการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ เทศบาลตำบลดอนศิลา อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

ด้านการนำไปใช้

เป็นแนวทางให้กับผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านเนื้อหาการศึกษาอิสระครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อหาแนวทางในการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ จากแบบรายงานข้อมูลเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Rapid External Assessment: REA) ประจำปี 2556 โดยใช้กระบวนการ บริหารวงจรคุณภาพ (Deming) PDCA มาใช้ในการหาแนวทางในการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์

ด้านพื้นที่ศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ สังกัดเทศบาลตำบลดอนศิลา อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2556 - 2557

ด้านประชากร

กลุ่มที่ 1 ผู้นำชุมชน จำนวน 4 คน ผู้ปกครองเด็ก จำนวน 19 คน

กลุ่มที่ 2 รองนายกเทศมนตรี จำนวน 2 คน นักวิชาการศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้าสถานศึกษา จำนวน 1 คน คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method) ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัย (Research Design) เพื่อตอบคำถามการวิจัย เรื่องแนวทางการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ เทศบาลตำบลดอนศิลา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อตอบคำถามการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัย (Research Design) สรุปไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ เทศบาลตำบลดอนศิลา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

ขั้นตอนการวิจัย

1. วิธีการวิจัย วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ประเภทเครื่องมือวิจัย

แบบวิเคราะห์เอกสารแบบรายงานข้อมูลเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Rapid External Assessment: REA) ประจำปี 2556 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ ปีการศึกษา 2556 การศึกษาจากเอกสาร โดยมีการประเมินให้คะแนนตามเกณฑ์ ดีมาก ดี พอใช้ ต้องปรับปรุง ต้องปรับปรุงเร่งด่วน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ เทศบาลตำบลดอนศิลา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

1. วิธีการวิจัยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบรายงานข้อมูลเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Rapid External Assessment: REA) ประจำปี 2556

2.2 แบบสอบถามผู้ปกครองเพื่อการวิจัย จากเกณฑ์การพิจารณา 12 มาตรฐานของ สมศ. ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย แบ่งออกเป็น 3 ตัวบ่งชี้ รวม 26 ข้อ ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3 ของสมศ. แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง ต้องปรับปรุง

ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ตามผลการประเมินคุณภาพ

ภายนอก รอบ 3 ของ (สมศ. 2554 : 83) ดังนี้ระดับ ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง ต้องปรับปรุง

3. วิธีการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้จัดสร้างเครื่องมือ โดยมีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 แบบสอบถามเรื่องการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ศึกษาเอกสารจากเกณฑ์การพิจารณา 12 มาตรฐานของสมศ.

3.1.2 ศึกษาหลักเกณฑ์วิธีการสร้างแบบสอบถาม ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3 ของสมศ. ซึ่งมีลักษณะของมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และศึกษาแบบสอบถามในงานวิจัยของบุคคลอื่นๆ ที่มีลักษณะคล้ายๆ กัน

3.1.3 สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามขอบเขตและโครงสร้างที่กำหนดไว้จำนวนข้อ โดยสร้างครอบคลุมเนื้อหาการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

4. แหล่งข้อมูล

4.1 แบบรายงานข้อมูลเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Rapid External Assessment: REA) ประจำปี 2556

4.2 ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหาร มาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ผู้วิจัยได้ใช้ประชากรทั้งหมด 23 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 4 ผู้ปกครองเด็ก จำนวน 19 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) จากแบบรายงานข้อมูลเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Rapid External Assessment: REA) ประจำปี 2556 ทำการวิเคราะห์ เชื่อมโยง สรุปบรรยายข้อมูลที่จำแนกได้ อ้างอิงไปสู่ข้อมูลทั้งหมดในเอกสาร

5.2 สรุปค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 3 สาเหตุที่มีผลต่อการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์

ขั้นตอนการวิจัย

1. วิธีการศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ จากกรณีศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

3. วิธีการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงสภาพการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ว่ามีการดำเนินงานอย่างไร และนำข้อมูลที่ได้มาหาสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

3.2 การสร้างเครื่องมือ

3.2.1 สร้างประเด็นการสนทนากลุ่มตามแบบรายงานข้อมูลเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Rapid External Assessment: REA) ประจำปี 2556 จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารให้เอื้อต่อการเรียนรู้ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.5 ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารให้เอื้อต่อการเรียนรู้ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.6 ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการจัดให้มีมาตรการด้านความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก

โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ได้แสดงความคิดเห็นนอกเหนือจากประเด็นคำถามที่ได้กำหนดไว้ทั้ง 3 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้เพื่อให้การสนทนากลุ่มมองเห็นสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

3.2.2 การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเป็นแบบบันทึก โดยสร้างให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย

3.2.3 ส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเบื้องต้นเพื่อตรวจสอบความครอบคลุม สอดคล้องกับเรื่องที่จะศึกษา ตลอดจนสำนวนการเขียน รูปแบบของเครื่องมือ จากนั้นนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3.2.4 ปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำ ของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำไปใช้

3.2.5 ผู้วิจัยทำบันทึกเสนอถึงคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เพื่อขออนุญาตในการสนทนากลุ่ม ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่ง

แวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ เทศบาลตำบลดอนศิลา อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย จำนวน 8 ท่าน

3.2.6 ผู้วิจัยได้จัดส่งหนังสือเชิญและประเด็นการสนทนากลุ่มให้กับกลุ่มประชากรเพื่อศึกษาประเด็นการสนทนากลุ่มล่วงหน้าก่อนการดำเนินการสนทนากลุ่ม 7 วัน พร้อมด้วยหนังสือขออนุญาตในการสนทนากลุ่ม ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

3.2.7 กำหนดหน้าที่ของผู้ดำเนินรายการ (Moderator) ผู้จดบันทึกการสนทนา (Note -Taker) และผู้รายงาน (Reporter) โดยที่ผู้ดำเนินรายการ (Moderator) คือ ผู้ที่นำการสนทนาและเป็นผู้ควบคุมการสนทนากลุ่มทั้งหมด ตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดลง ส่วนผู้จดบันทึกการสนทนากลุ่ม (Note -Taker) คือ ผู้ที่คอยจดบันทึกทุกอย่างที่อยู่ในกิจกรรมการสนทนากลุ่มนี้ทั้งหมด และผู้รายงาน (Reporter) คือ ผู้ที่จดบันทึกประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องระหว่างการสนทนากลุ่ม และเมื่อเสร็จสิ้นการสนทนากลุ่มแล้วเป็นผู้ออกมารายงานประเด็นสำคัญที่ได้

3.2.8 จัดกิจกรรมการสนทนากลุ่มเพื่อหาสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตเทศบาลตำบลดอนศิลา (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอนใต้) แล้วประมวลความคิดเห็นและบันทึกผลการสนทนากลุ่มที่ได้จากการจัดกิจกรรมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ดังกล่าว

4. แหล่งข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยได้ใช้ประชากรทั้งหมด 8 คน รองนายกเทศมนตรี จำนวน 2 คน นักวิชาการศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้าสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 2 คน

5. คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 คน การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) จากการสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนที่ 4 แนวทางการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์

ขั้นตอนการวิจัย

1. วิธีการศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ จากการสนทนากลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแบบบันทึกการสนทนา

กลุ่ม

3. วิธีการสร้างเครื่องมือผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงสาเหตุที่มีผลต่อการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และนำข้อมูลที่ได้มาหาแนวทางการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

3.2 การสร้างเครื่องมือ

3.2.1 สร้างประเด็นการสนทนากลุ่มตามแบบรายงานข้อมูลเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Rapid External Assessment: REA) ประจำปี 2556 จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารให้เอื้อต่อการเรียนรู้ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.5 ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารให้เอื้อต่อการเรียนรู้ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.6 ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการจัดให้มีมาตรการด้านความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก

โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ได้แสดงความคิดเห็นนอกเหนือจากประเด็นคำถามที่ได้กำหนดไว้ทั้ง 3 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้เพื่อให้การสนทนากลุ่มมองเห็นสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

3.2.2 การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเป็นแบบบันทึก โดยสร้างให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษา

3.2.3 ส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเบื้องต้นเพื่อตรวจสอบความครอบคลุม สอดคล้องกับเรื่องที่จะศึกษา ตลอดจนสำนวนการเขียน รูปแบบของเครื่องมือ จากนั้นนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3.2.4 ปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำไปใช้

3.2.5 ผู้วิจัยทำบันทึกเสนอถึงคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เพื่อขออนุญาตในการสนทนากลุ่ม ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ เทศบาลตำบลอนศิลา อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย จำนวน

8 ท่าน

3.2.6 ผู้วิจัยได้จัดส่งหนังสือเชิญและประเด็นการสนทนากลุ่มให้กับกลุ่มประชากรเพื่อศึกษาประเด็นการสนทนากลุ่มล่วงหน้าก่อนการดำเนินการสนทนากลุ่ม 7 วัน พร้อมด้วยหนังสือขออนุญาตในการสนทนากลุ่ม ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

3.2.7 กำหนดหน้าที่ของผู้ดำเนินรายการ (Moderator) ผู้จดบันทึกการสนทนา (Note -Taker) และผู้รายงาน (Reporter) โดยที่ผู้ดำเนินรายการ (Moderator) คือ ผู้ที่นำการสนทนาและเป็นผู้ควบคุมการสนทนากลุ่มทั้งหมด ตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดลง ส่วนผู้จดบันทึกการสนทนากลุ่ม (Note -Taker) คือ ผู้ที่คอยจดบันทึกทุกอย่างที่อยู่ในกิจกรรมการสนทนากลุ่มนี้ทั้งหมด และผู้รายงาน (Reporter) คือ ผู้ที่จดบันทึกประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องระหว่างการสนทนากลุ่ม และเมื่อเสร็จสิ้น

การสนทนากลุ่มแล้วเป็นผู้ออกรายงานประเด็นสำคัญที่ได้

3.2.8 จัดกิจกรรมการสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ ณ เทศบาลตำบลอนศิลา แล้วประมวลความคิดเห็นและบันทึกผลการสนทนากลุ่มที่ได้จากการจัดกิจกรรมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ดังกล่าว

4. แหล่งข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยได้ใช้ประชากรทั้งหมด 8 คน รองนายกเทศมนตรี จำนวน 2 คน นักวิชาการศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้าสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 2 คน คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) จากการสนทนากลุ่ม

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่างอายุ 32 - 41 ปีและ มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีอาชีพ เกษตรกร/รับจ้างทั่วไป เป็นผู้ปกครองเด็ก

1. สภาพการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์

เทศบาลตำบลดอนศิลา อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

1.1 สภาพการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ เทศบาลตำบลดอนศิลา อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย จากการศึกษาข้อมูลจากแบบรายงานข้อมูลเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Rapid External Assessment: REA) ประจำปี 2556 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ พบว่า ในตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา พบว่า น้ำหนัก 15 คะแนน คะแนนที่ได้ 8.00 ในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับต้องปรับปรุง ซึ่งทำให้เห็นว่าควรให้ความสำคัญกับการประเมินคุณภาพภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Rapid External Assessment: REA) เพื่อพัฒนาคุณภาพด้านนี้ต่อไป

1.2 สภาพการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า สภาพการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ ในตัวบ่งชี้ที่ 7.4 ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ พอใช้ ตัวบ่งชี้ที่ 7.5 ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ พอใช้ และตัวบ่งชี้ที่ 7.6 ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการจัดให้มีมาตรการด้านความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็กในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ พอใช้ ซึ่งทำให้เห็นว่าควรพัฒนาทุกด้านให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ตอนที่ 2 สาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์

จากการดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

1. ด้านประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ สาเหตุสำคัญเนื่องจากชุมชนขาดความตระหนักและไม่เห็นความสำคัญ ทำให้อาคารสถานที่ไม่ค่อยจะดำเนินการไปอย่างราบรื่นเท่าที่ควร และตัวอาคารไม่มั่นคง ไม่ค่อยแข็งแรง เพราะงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากหน่วยงานต้นสังกัดในการจัดสร้างอาคารสถานที่ อาคารประกอบสิ่งปลูกสร้างและสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของ

เด็กไม่เพียงพอต่อความต้องการ

2. ด้านประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ สาเหตุสำคัญมาจาก พื้นที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กไม่เพียงพอทำให้เด็กได้รับการพัฒนาไม่เต็มที่ พื้นที่ห้องเรียนคับแคบมาก โดยเกณฑ์มาตรฐานกำหนดไว้ คือ อาคารเรียนต้องมีพื้นที่ใช้สอยอย่างน้อย 2 ตารางเมตร ต่อเด็ก 1 คน อีกทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีสภาพแวดล้อมภายในภายนอกอาคารไม่เป็นสัดส่วนเท่าที่ควร

3. ด้านประสิทธิภาพของสถานศึกษาในการจัดให้มีมาตรการด้านความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก เนื่องจาก สาเหตุสำคัญเนื่องจาก ทางผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่เห็นความสำคัญของมาตรการด้านความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผน มาตรการป้องกันความปลอดภัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

จากการดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ได้ผลสรุปแนวทางการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ ในตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา ของการประเมินคุณภาพภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครอบคลุมหลักการบริหารแบบวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) ดังนี้

1. ด้านการวางแผนการดำเนินงาน (Plan : P) ควรกำหนดการวางแผนกำหนดโครงสร้างอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยตามความพร้อมและทรัพยากรของแต่ละท้องถิ่นควรจัดทำเอกสารด้านการวางแผนไว้ให้ชัดเจน วางแผนกำหนดพื้นที่บริเวณห้องครัว ห้องกิจกรรม ห้องนอน ห้องปฐมพยาบาล ห้องน้ำ ห้องส้วม มีอ่างล้างมือและที่ปรองพื้น ต้องคำนึงถึงความสะดวกเป็นหลัก และควรระบุให้เห็นเป็นตารางหรือปฏิทินงานกำหนดระยะเวลาปฏิบัติให้ชัดเจน

2. ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do : D) ควรดำเนินการตามแผนกำหนดโครงสร้างอาคารสถานที่ จำนวน/เขตที่ตั้ง/ความเหมาะสม สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินตามแผนกำหนดมีการประชุมคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้เกี่ยวข้องซักซ้อมและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบติดตาม และควรมีการดำเนินการประชาสัมพันธ์และดำเนินการของงบประมาณสนับสนุนจากผู้มีจิตศรัทธาบริจาคจัดสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3. ด้านการตรวจสอบ (Check : C) ควรมีการนิเทศติดตาม ตรวจสอบผลของการวางแผนการดำเนินงานให้เป็นไป

ตามการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานไว้ให้ชัดเจนให้ทุกฝ่ายได้รับทราบเพื่อส่งผลต่อการปฏิบัติงานได้ตามเกณฑ์ที่

4. ด้านการแก้ไขและการปรับปรุง (Action : A) ควรมีการนำผลจากรายงานการปฏิบัติงานและการเจอด้วยการปฏิบัติจริงมาวิเคราะห์และเรียงลำดับความสำคัญของมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หาแนวทางแก้ไข ปรับปรุง เพื่อที่จะนำไปวางแผนการดำเนินการต่อไปอย่างเป็นรูปธรรมตามขอบข่ายของมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ โดยระบุวิธีการปรับปรุงให้ชัดเจนและควรจัดประชุมเพื่อปรึกษาร่วมพิจารณาหาแนวทาง และหาวิธีแก้ไขที่เหมาะสมทำการประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสาร

อภิปรายผล

1. สภาพการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพลฤกษ์ จากการศึกษาค้นคว้าจากแบบรายงานข้อมูลเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Rapid External Assessment: REA) ประจำปี 2556 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพลฤกษ์ พบว่า ในตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับ ต้องปรับปรุง และจากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพลฤกษ์ ประจำปี 2557 พบว่า สภาพการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพลฤกษ์ เทศบาลตำบลดอนศิลา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับ พอใช้ ซึ่งทำให้เห็นว่าควรให้ความสำคัญกับ ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษาด้านนี้ให้ดียิ่งขึ้น

สาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพลฤกษ์

จากการดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) พบว่า ขาดการประสานงานระหว่างผู้บริหาร ผู้นำชุมชน และผู้ปกครองเด็กในการกำหนดโครงสร้างอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ไม่มีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารและชุมชน เพื่อสอบถามปัญหาของอาคารสถานที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพลฤกษ์ และเรียงลำดับความสำคัญของปัญหา ตัวอาคารไม่มั่นคง ไม่ค่อยแข็งแรงงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากหน่วยงานต้นสังกัดในการจัดสร้างอาคารสถานที่ อาคารประกอบสิ่งปลูกสร้างและสิ่ง

แวดล้อมที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กไม่เพียงพอต่อความต้องการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพลฤกษ์ไม่มีประตูทางเข้า - ออก และอยู่ติดกับหอประชุมชาวบ้านจะเดินผ่านคู่มือเป็นระเบียบเรียบร้อยไม่มีพื้นที่สำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน ไม่มีที่พักรอและมุมการเรียนรู้สำหรับผู้ปกครอง และไม่มีการจัดสภาพแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย ร่มรื่น และสวยงาม สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนไม่มีสนามหญ้าสำหรับให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมนอกห้องเรียน สนามเด็กเล่นไม่ได้มาตรฐาน ภูมิทัศน์ภายนอกห้องเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับเด็ก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพลฤกษ์ ยังขาดแคลนการวางแผนงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ที่ครอบคลุม ประกอบกับทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ โครงสร้าง วางแผน ตัดสินใจ และการดำเนินงานที่น้อย ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานเท่าที่ควร

กับการศึกษาของ จรรยา ชินสี (2552 : 59 - 62) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า แหล่งงบประมาณหลักที่นำมาบริหารจัดการภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สังกัดอยู่ ซึ่งแต่ละแห่งจะได้รับงบประมาณสนับสนุนไม่เท่ากัน ซึ่งอาจให้ข้อสังเกตได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการกำกับดูแลมากก็จำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการกำกับดูแลอย่างทั่วถึง ทำให้งบประมาณสนับสนุนที่แต่ละศูนย์ได้รับนั้นอาจไม่เพียงพอต่อความต้องการ นอกจากนี้การจัดสรรงบประมาณยังขึ้นอยู่กับนโยบายของคณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งด้วยว่านโยบายในการเข้ามาบริหารงานเน้นการพัฒนาทางการศึกษามากน้อยเพียงใด หากคณะผู้บริหารที่ใดเห็นความสำคัญด้านการศึกษามากก็จะสนับสนุนงบประมาณมากกว่าคณะผู้บริหารที่ไม่เห็นความสำคัญในเรื่องนี้

สาเหตุของความแตกต่างคือ นโยบายของคณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละแห่งแตกต่างกัน ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งมีการจัดสรรงบประมาณให้นอกเหนือจากงบประมาณที่ได้รับจากกรมส่งเสริมปกครองส่วนท้องถิ่น

พรพิมล สิริเจริญพร (2546 : 8) สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เอกชนที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูไม่เข้าใจในการจัดสภาพแวดล้อม ซึ่งสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็ก จึงควรมีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็ก จึงควรมีการจัดสภาพแวดล้อมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ดีขึ้น หากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีสภาพแวดล้อมที่ดี ก็จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้และมีพัฒนาการที่ดีในทุกๆ ด้าน ในทางตรงกันข้ามหากสภาพแวดล้อมไม่ดี อาทิ สถานที่ยังขาดความร่มรื่น ภูมิทัศน์โดยรอบไม่สวยงาม อาจส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการที่ไม่เหมาะสมตามวัย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2547 : 15-20) ซึ่งกำหนดมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย เช่น พื้นที่ตั้งศูนย์ฯ จำนวนชั้นของอาคาร ทางเข้า - ออก พื้นที่ใช้สอย สิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกอาคาร เช่น แสงสว่าง เสียง การถ่ายเทของอากาศ สภาพพื้นที่ สภาพแวดล้อม และความปลอดภัย เช่น มาตรการป้องกันความปลอดภัย มาตรการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน

วารุณี ภาชนนท์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยาพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้จัดสภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเหมือนที่บ้าน มีความสะอาดเรียบร้อยได้รับการดูแลอย่างดี มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและมีความปลอดภัย ส่วนในเรื่องที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติได้น้อย พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังมีระบบการดูแลรักษาความปลอดภัยของสนามเด็กเล่นยังไม่ดีพอ อาจเป็นเพราะว่าอุปกรณ์ของเด็กเล่นใช้มานาน จึงทำให้เกิดการชำรุดทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีการเตรียมความพร้อมในการดูแลให้ของเล่น อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี อีกทั้ง ผู้ดูแลเด็กมีจำนวนน้อยกว่าเด็กและมีภาระหน้าที่หลายอย่าง จึงไม่เพียงพอต่อการดูแลความปลอดภัยของเด็ก

ณิชนันต์ ปัทมเสวี (2548 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี พบว่า โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการบริหารงาน ได้แก่ งานวิชาการ งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม งานบุคลากร ผลการเปรียบเทียบองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพการบริหารงานต่างกันในด้านอาคารสถานที่ และด้าน

บุคลากร โดยองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่มีสภาพการบริหารมากกว่าขนาดเล็ก ปัญหาการบริหารงานพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กและขนาดกลางมีปัญหามากกว่าขนาดใหญ่ ในทุกด้านแนวทางการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ ผลปรากฏ ดังนี้

จากการดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) พบว่า แนวทางการบริหารมาตรฐาน ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชัยพฤกษ์ มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

ด้านการวางแผนการดำเนินงาน (Plan : P) ควรกำหนดการวางแผนกำหนดโครงสร้างอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยตามความพร้อมและทรัพยากรของแต่ละท้องถิ่น ควรจัดทำเอกสารด้านการวางแผนไว้ให้ชัดเจน วางแผนกำหนดพื้นที่บริเวณห้องครัว ห้องกิจกรรม ห้องนอน ห้องปฐมพยาบาล ห้องน้ำ ห้องส้วม มีอ่างล้างมือและที่เป่าร่งพื้น ต้องคำนึงถึงความสะดวกเป็นหลัก และควรระบุให้เห็นเป็นตารางหรือปฏิทินงานกำหนดระยะเวลาปฏิบัติให้ชัดเจน

ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do : D) ควรดำเนินการตามแผนกำหนดโครงสร้างอาคารสถานที่ จำนวน/เขตที่ตั้ง/ความเหมาะสม สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามแผนกำหนดมีการประชุมคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้เกี่ยวข้องซักซ้อมและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบติดตาม และควรมีการดำเนินการประชาสัมพันธ์และดำเนินการของงบประมาณสนับสนุนจากผู้มีจิตศรัทธาบริจาคจัดสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านการตรวจสอบ (Check : C) ควรมีการนิเทศติดตาม ตรวจสอบผลของการวางแผนการดำเนินงานให้เป็นไปตามการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานไว้ให้ชัดเจนให้ทุกฝ่ายได้รับทราบเพื่อส่งผลต่อการปฏิบัติงานได้ตามเกณฑ์ที่วางไว้

ด้านการแก้ไขและการปรับปรุง (Action : A) ควรมีการนำผลจากรายงานการปฏิบัติงานและการเจตด้วยการปฏิบัติจริงมาวิเคราะห์และเรียงลำดับความสำคัญของมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หาแนวทางแก้ไข ปรับปรุง เพื่อที่จะนำไปวางแผนการดำเนินการต่อไป อย่างเป็นรูปธรรมตามขอบข่ายของมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ โดยระบุวิธีการปรับปรุงให้ชัดเจนและควรการจัดประชุมเพื่อปรึกษาร่วมพิจารณาหาแนวทาง และหาวิธีแก้ไขที่เหมาะสม ทำการประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสาร ซึ่งคล้ายกับการศึกษาของจรรยา ชินสี (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการ

จัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านอาคารสถานที่ที่ไม่ได้มาตรฐาน ห้องเรียนมีขนาดคับแคบไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก และสภาพแวดล้อมทั้งภายในภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก สาเหตุของความแตกต่างคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่ได้ปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมและมีพื้นที่คับแคบและไม่มีการจัดมุมกิจกรรมต่างๆ

บัลลังก์ จันทบูรณ์ (2545 : บทคัดย่อ) พบว่า การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตพื้นที่อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ การจัดห้องเรียนยังไม่แยกจากห้องอื่นๆ อย่างเป็นสัดส่วน รวมทั้งยังไม่จัดชั้นเรียนตามกลุ่มอายุ และสถานที่สำหรับการบริการสุขภาพที่ไม่เป็นสัดส่วน

วันขพร อนุจร (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปัว จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย อาคารสถานที่ควรมีความสะอาด มั่นคง ปลอดภัย มีรั้วรอบขอบชิด มีห้องเรียนเพียงพอ เหมาะสมกับวัยของเด็ก ไม่มีเสียงรบกวน สื่อของเล่นมีความหลากหลายเพียงพอสำหรับเด็ก สนามเด็กเล็กมีความปลอดภัยและเหมาะสมสำหรับเด็ก ห้องน้ำควรสะอาดและปลอดภัยและไม่อยู่ห่างไกลอาคารเรียน

สุพล อนามัย (2549 : 93-94) ได้ศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี พบว่า 1) การจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่สภาพแวดล้อมด้านกายภาพและสภาพแวดล้อมด้านวิชาการมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จำแนกตามโรงเรียนเอกชน พบว่า ทั้งในภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 01 โดยที่ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากมีการปฏิบัติมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย และเมื่อจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 3) การรวบรวมข้อมูลและปัญหาและข้อเสนอแนะ

สรุปได้ว่า ปัญหาการจัดการสภาพแวดล้อมที่สำคัญที่สุด คือ มีจำนวนนักเรียนมากเกินไป โรงเรียนมีพื้นที่และอุปกรณ์การเล่นน้อย กิจกรรมการเรียนการสอนไม่ได้ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก โรงเรียนขาดแคลนสื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอน โดยครูมีข้อเสนอแนะว่าควรพิจารณาปรับนักเรียนในปริมาณที่พอเหมาะ จัดมุมสนามหญ้า เพื่อให้นักเรียนได้พักผ่อน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกและควรมี กิจกรรมที่พานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่เพื่อเปิดโลกทัศน์ของนักเรียน

อัครพร สาระพัน (2542 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) พบว่า วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน เครื่องใช้เครื่องเล่นมีไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก ห้องเรียนคับแคบไม่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. เทศบาลตำบลดอนศิลาควรนำข้อมูลสภาพสาเหตุและแนวทางการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ไปจัดทำโครงการและกิจกรรมที่ชัดเจนเพื่อพัฒนาการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ให้ได้มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. การบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยให้มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาต้องมีการกำหนดแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบแบบแผน ซึ่งแผนการดำเนินงานดังกล่าวต้องมาจากความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษาและตั้งอยู่บนพื้นฐานความเป็นไปได้

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำแนวทางการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ไปปฏิบัติจริงอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

2. ควรทำการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อหาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ให้ได้มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2547). รายงานการการวิจัยการพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการ

ประชาชนระดับอำเภอ. กรุงเทพมหานคร: กรมการปกครอง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.** กรุงเทพมหานคร:

องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.),

_____. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,

จรรยา ชินสี. (2552). **แนวทางการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่.**

(วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.

พรพิมล สิริเจริญพร. (2546) **การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่**

8 จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บัลลังก์ จันทบูรณ์. (2545). **แนวทางการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์กรปกครอง**

ส่วนท้องถิ่นเขตพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร

มหาบัณฑิต) เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). **แนวทางการพัฒนาการสอนกระบวนการคิด.** (พิมพ์ครั้งที่ 2).

มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วารุณี ภาชนนท์. (2551). **ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กสังกัดองค์การบริหาร**

ส่วนตำบลในอำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา. (การศึกษาคณะครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

เชียงราย.

วันขพร อนุจร. (2554). **แนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลใน**

เขตอำเภอปัว จังหวัดน่าน. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุตรดิตถ์. อุตรดิตถ์.

วิจารณ์ พานิช. (2556). **การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21.** กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสยามกัมมาจล.

ณิชนันต์ ปัทมเสวี. (2548). **สภาพและปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล**

ในจังหวัดปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546). **ความเคลื่อนไหวการปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: ที.พี.พรินท์.

สุพล อนามัย (2549). **การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่**

การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 (สารานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์

อรรถพร สาระพันธ์. (2542). **การมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ**

การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7. พิษณุโลก: สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 7